

Anvisningsbrev åt kommunerna år 2019 - frontveteranernas tjänster som stöder bo- endet i hemmet

januari – oktober

Innehåll

1	Frontveteranernas hemtjänster lagstadgas fr.o.m. 1.11.2019	3
2	Personer berättigade till tjänster som stöder boendet i hemmet.....	3
3	Kommunen som anordnare av frontveteranernas tjänster som stöder boendet i hemmet.....	3
4	Anslaget som delas ut och utbetalning av anslag 2019	4
4.1	Användningen av anslaget	4
4.2	Utredning om användningen av anslaget för 2018.....	4
4.3	Returnering av outnyttjat anslag från 2018 till Statskontoret	5
4.4	Utredning om användningen av anslaget för 2019 under tiden 1.1. – 31.10.2019.....	5
4.5	Förfrågan om förslagsanslaget för november – december 2019 och för år 2020	5
4.6	Allmänna principer för tjänster som stöder hemmaboendet	5
4.7	Anslagets användningsändamål	6
4.7.1	Hemservice och hemvård	6
4.7.2	Service som stöder rörlighet.....	6
4.7.3	Dagverksamhet	7
4.7.4	Hjälpmedelstjänster	7
4.7.5	Stöd för närstående fram till 31.10.2019	7
4.7.6	Ordnandet av stödd rehabilitering i hemmet	7
4.8	Tjänster som stöder frontveteranens hemmaboende.....	8
4.9	Viktiga datum.....	9
5	Tilläggsinformation	10

1 Frontveteranernas hemtjänster lagstadgas fr.o.m. 1.11.2019

Lagen om rehabilitering av frontveteraner (1988/1184) ändras 1.11.2019. Efter lagändringen är **tjänsterna som stöder frontveteraners hemmaboende lagstadgade fr.o.m. 1.11 2019.**

Efter lagförändringen är frontveteranernas och krigsinvalidernas hemmatjänster lika, både till dess innehåll och omfattning. Det kommer även att finnas mera pengar för frontveteranernas hemmatjänster i början av år 2019, vilket innebär att skillnaderna i den service som kommunerna ordnar borde minska redan före lagändringen.

Anslaget för tjänsterna som stöder boendet i hemmet kommer att bli ett förslagsanslag i samband med lagändringen. Med hjälp av förslagsanslaget försäkras finansieringen för de tjänster som förs hem åt frontveteranerna.

Statskontoret ger ut ett nytt anvisningsbrev innan lagändringen träder i kraft. Det är viktigt att meddela Statskontoret ifall kontaktpersonen i veteranärenden byts, så att den nya personen får all information.

Anvisningsbrevet gällande rehabiliteringen av frontveteraner hittas skiljt fr.o.m. år 2019.

2 Personer berättigade till tjänster som stöder boendet i hemmet

En person som är berättigad till tjänster som stöder hemmaboendet ska vara bosatt i Finland och ha deltagit i 1939–1945 års krig. Personen ska ha tilldelats frontmanna-, fronttjänst- eller fronttecken.

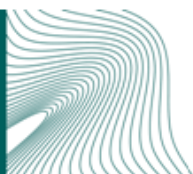
Krigsinvalid, vars invaliditetsgrad enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst är minst tio procent har rätt till motsvarande förmåner i enlighet med lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Därför kan de inte få sådan rehabilitering eller tjänster som stöder boendet i hemmet som är avsedda för frontveteraner.

Folkpensionsanstalten uppger avgiftsfritt namnen och personbeteckningarna på de personer som får fronttillägg till hemkommunen senast i slutet av januari varje år. Kommunen kan utnyttja uppgifterna genom att informera om tjänsterna och mer effektivt ge frontveteranerna möjligheten att ta del av rehabiliteringen och tjänsterna som stöder boendet i hemmet ([Lag om frontmannapension](#) 19 § 11.4.2014/322).

3 Kommunen som anordnare av frontveteranernas tjänster som stöder boendet i hemmet

Staten (riksdagen) beviljar varje år ett anslag för rehabilitering av frontveteraner, med vilket kommunerna/samkommunerna (senare kommunerna) skall ordna rehabilitering för frontveteraner i den egna kommunen samt tjänster som stöder boendet i hemmet.

Det är viktigt att kommunerna aktivt kontaktar frontveteranerna och erbjuder dem rehabiliteringstjänster enligt deras behov samt tjänster som stöder boendet i hemmet, för att anslaget effektivt och till fullo ska komma till användning för frontveteranernas väl. Anslaget kan inte användas till lönekostnader.

Tjänsterna baserar sig på en kartläggning av det personliga behovet av tjänsterna som i kommunerna görs enligt stagad lag. (Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre 980/2012).

Syftet med detta anvisningsbrev är att ge kommunerna anvisningar för ordnandet av tjänster som svarar mot anslaget användningsändamål till de frontveteraner som är berättigade till tjänsterna. [De punkterna i texten som innehållsmässigt har ändrats är utmärkta med blått.](#)

Anvisningsbrevet hittas på Statskontorets webbplats på adressen: <http://www.valtiokonttori.fi>: **Medborgare och samfund// Ersättningar och förmåner / Förmåner till krigsinvalider och veteraner / Förmåner till frontveteraner och specialgrupper / Frontveteraner som bor i Finland och tjänster som stöder boendet i hemmet.**

4 Anslaget som delas ut och utbetalning av anslag 2019

Statskontoret betalar ut till kommunerna sammanlagt 42,2 miljoner euro i anslag för frontveteranernas tjänster som stöder boendet i hemmet. [Anslaget utbetalas i en rat 25.1.2019. Anslaget kan användas endast under tiden 1.1. – 31.10.2019.](#)

Statskontoret informerar skiljt om ansökningen om ett eventuellt tilläggsanslag.

[Lagändringen träder i kraft 1.11.2019 och anslaget ändras till ett förslagsanslag. Anslaget för november – december utbetalas åt kommunerna 1.11.2019.](#)

4.1 Användningen av anslaget

Statskontoret utdelar anslagen skiljt till rehabiliteringen och till de stödjande tjänsterna för boende i hemmet. Kommunerna har rätt att överföra anslagen mellan dessa fram till **31.10.2019**. Kommunen skall meddela Statskontoret om överföringarnas sammanlagda summa [senast 1.11.2019](#) per e-post till adressen rintamaveteraanit@valtiokonttori.fi.

Av anslaget som utbetalas i januari kan kostnader och tjänster för frontveteranernas hemmaboende utbetalas och anordnas fram till 31.10.2019. Om inte hela anslaget för hemmaboende blir använt fram till slutet av oktober, lönar det sig för kommunen att överföra det oanvända anslaget till rehabiliteringen av frontveteraner, eftersom rehabiliteringsanslaget får användas fram till 31.3.2020.

Om en frontveteran som fått beslut om tjänst inte kan använda tjänsten på grund av sin bortgång eller någon annan orsak kan betalningsförbindelsen användas till godo för en annan frontveteran.

4.2 Utredning om användningen av anslaget för 2018

Anslaget för år 2018 får användas fram till 31.7.2019. Kommunerna skall tillstålla Statskontoret en utredning om hur anslagen för 2018 har använts senast 30.8.2019. Utredningsblanketten skickas ut till kommunerna i juni 2019 per e-

post. Om kommunens kontaktperson i veteranärenden ändras, måste Statskontoret meddelas omedelbart.

Om kommunen skickat in en felaktig utredning, måste Statskontoret kontaktas omedelbart.

I utredningen om tjänsterna för hemmaboende skall meddelas antalet frontveteraner som har utnyttjat tjänsterna samt de kostnader som har uppkommit. Om anslaget inte har använts skall orsaken till detta nämnas i utredningen.

4.3 Returnering av outnyttjat anslag från 2018 till Statskontoret

Om kommunen har anslag för 2018 som inte har använts, 5 euro eller mer, skall det returneras till Statskontoret till kontot FI95 5000 0121 5025 60 senast 13.9.2019.

Om kommunen skickat in en felaktig utredning och kommunen har mer outnyttjat anslag än vad den meddelat, måste det returneras till Statskontoret även efter 13.9.2019.

4.4 Utredning om användningen av anslaget för 2019 under tiden 1.1. – 31.10.2019

Kommunerna skall tillstålla Statskontoret en utredning om hur anslagen för 2019 (1.1. – 31.10.2019) har använts senast 31.1.2020. Den elektroniska utredningsblanketten skickas ut till kommunerna i december 2019 per e-post åt kommunens kontaktperson i veteranärenden. Om kommunens kontaktperson i ändras, måste Statskontoret meddelas omedelbart.

Om kommunen har oanvänt anslag 5 euro eller mer, skall det returneras till Statskontoret till kontot FI95 5000 0121 5025 60 senast 14.2.2020.

4.5 Förfrågan om förslagsanslaget för november – december 2019 och för år 2020

Anslaget ändras till ett förslagsanslag 1.11.2019. Statskontoret skickar ut en förfrågan åt kommunerna om deras uppskattade behov av anslag för perioden 1.11. – 31.12.2019 och för år 2020 i september 2019. Förfrågan skickas ut per e-post åt kommunens kontaktperson i veteranärenden. Om kommunens kontaktperson i ändras, måste Statskontoret meddelas omedelbart.

Statskontoret publicerar ett nytt anvisningsbrev innan lagändringen träder i kraft.

4.6 Allmänna principer för tjänster som stöder hemmaboendet

Syftet med de tjänster som stöder boende i hemmet är att ge ett mångsidigt stöd för frontveteranen att klara av att bo hemma. Anslaget kan användas för tjänster som stöder frontveteranens förmåga att klara sig självständigt och för att ersätta de kostnader som dessa tjänster föranleder. Syftet med det anslag som Statskontoret beviljar är att producera tjänster som stöder de befintliga kommunala tjänsterna, inte att ersätta dem.

Tjänsterna skall basera sig på en kartläggning av servicebehovet. Frontveteranens inkomster behöver inte redas ut, utan det är behovet av service som avgör.

Kommunen är den instans som bär ansvaret för att anordna tjänsterna som stöder frontveteranens hemmaboende. Kommunen kan antingen producera tjänsterna själv eller skaffa dem av en valfri serviceproducent. Tjänsterna kan även ordnas genom servicesedlar. För att använda servicesedlar förutsätts att

frontveteranen eller hans eller hennes närstående själv kan skaffa tjänsterna med hjälp av servicesedeln.

Om anslaget räcker till kan även en frontveteran som bor på serviceboende eller på effektiverat stödboende få tjänster som stöder hemmaboende. Dessa kan t.ex. vara städ-, måltids-, transport-, eller vårdtjänster. Hyra, elektricitets- eller vattenavgifter ersätts inte. Även en frontveteran som bor på ett grupphem eller i hemvård kan få tjänster som stöder hemmaboende.

Intervallvård är institutionsvård, och ersätts inte.

4.7 Anslagets användningsändamål

4.7.1 Hemservice och hemvård

Tjänster som stöder boende i hemmet kan bestå exempelvis av hemservice i enlighet med 14 § 1 mom. 5 punkten i [socialvårdslagen](#) (1301/2014) eller av hemvård i enlighet med 6 punkten i samma lag. Dessa beskrivs i 19 § och 20 § i [socialvårdslagen](#).

Med **hemservice** avses bland annat att göra eller hjälpa till med uppgifter och funktioner som hör till boende, vård och omsorg, upprätthållande av funktionsförmågan, uträttande av ärenden samt med det övriga vardagliga livet.

Med **hemvård** avses den helhet som bildas av hemservice och de hemsjukvårdsuppgifter som omfattas av 25 § i [hälso- och sjukvårdslagen](#).

Som **stödtjänster som ingår i hemservicen** räknas måltids-, klädvårds- och städservice och tjänster som främjar socialt umgänge. Även till exempel vedhuggning, snöskottning och gräsklippning kan ersättas som stödtjänster. Dessa tjänster ska riktas till frontveteranens permanenta bostad eller dess gård. [Skönhetsjänster ersätts inte](#).

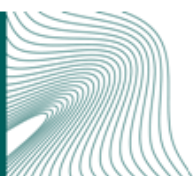
Måltidsservice kan ordnas inom kommunens egen verksamhet eller till exempel genom lunchsedlar. Användningen av lunchsedlarna förutsätter att frontveteranen själv kan skaffa måltidsservicen genom att utnyttja lunchsedlarna. Måltidsservicen innebär inte att man på kommunens bekostnad köper matvaror i butiken och sedan själv eller med hjälp av någon annan tillreder måltider hemma.

4.7.2 Service som stöder rörlighet

Tjänster som stöder frontveteranernas boende i hemmet kan bestå exempelvis av service som stöder rörlighet i enlighet med 14 § 1 mom. 9 punkten i [socialvårdslagen](#). Denna beskrivs i 23 § i [socialvårdslagen](#).

Service som stöder rörligheten ska ordnas för personer som inte klarar av att självständigt använda allmänna trafikmedel på grund av sjukdom, skada eller av någon annan liknande funktionsnedsättande orsak och som behöver service för att kunna uträtta ärenden eller på grund av något annat behov som hör till det dagliga livet. Om frontveteranen behöver en följeslagare, kan följeslagarens resekostnader ersättas.

Anslaget kan dock inte användas för resekostnader som uppstått på grund av hälsovård och som omfattas av sjukförsäkringslagen. [Kostnader som uppstår av färdtjänst och av användningen av personlig assistans i enlighet med lagen om service och stöd på grund av handikapp \(380/1987\) ersätts inte](#).

4.7.3 Dagverksamhet

Syftet med dagcentralverksamheten är att främja frontveteranens förmåga att klara sig hemma. Den kan omfatta olika former av stimulerande verksamhet så som kaffestunder, måltider och transporter från hemmet till dagcentralen och tillbaka. Om frontveteranen behöver en följeslagare, kan följeslagarens resekostnader ersättas.

4.7.4 Hjälpmedelstjänster

Anslaget kan användas för hjälpmedelskostnader till den del de inte omfattas av de hjälpmedel som anskaffas enligt 29 § 5 mom. i [hälso- och sjukvårdslagen](#) och som kommunen utan kostnad ska erbjuda kommuninvånarna. Anslaget kan även användas för kostnaderna för den trygghetstelefon frontveteranen behöver.

4.7.5 Stöd för närstående fram till [31.10.2019](#)

Anslaget kan också användas för att ordna vård under närståendevårdarens andra lediga dagar än de lagstadgade lediga dagarna samt under rekreativitet som är kortare än ett dygn i enlighet med 4 § 2 mom. i [lagen om stöd för närståendevård](#).

Anslaget kan användas för att ersätta kommunens kostnader för vård som tillhandahålls i veteranens hem under närståendevårdarens lediga dagar och rekreativitet. Kommunen kan producera tjänsterna själv eller skaffa dem av en valfri serviceproducent genom att ge en servicesedel eller i form av avlösarservice enligt uppdragsavtal i enlighet med 4 a § i [lagen om stöd för närståendevård](#).

[Stödet för närståendevård utvidgas i samband med lagändringen 1.11.2019. Statskontoret ger ut ett anvisningsbrev före den nya lagen träder i kraft.](#)

4.7.6 Ordnanandet av stödd rehabilitering i hemmet

Stödd rehabilitering i hemmet kan ges både som rehabilitering och som en tjänst som stöder boendet i hemmet. Om anslaget skall användas från rehabiliteringsanslaget eller från anslaget för tjänster som stöder boendet i hemmet beror på frontveteranens behov samt om tjänsten utförs av socialvården eller av hälsovården. Om frontveteranen inte längre klarar av att delta i rehabiliteringen utanför hemmet, rekommenderas det att kommunen i allt större utsträckning stöder rehabilitering i hemmet.

Rehabiliteringen i hemmet kan vara förebyggande verksamhet, upprätthållande av funktionsdugligheten samt förebyggande verksamhet för att klara sig på ett servicehem. Uppskattningen av funktionsdugligheten görs i veteranens egna boendemiljö. På detta sätt framkommer frontveteranens utmaningar att klara sig i sina dagliga funktioner tydligare.

Innehållet i hembesöken anpassas enligt veteranens behov och i enlighet med gemensamt uppsatta mål så att veteranens funktionsduglighet i sin helhet kan tas i beaktande. Av väsentlig betydelse är att rehabiliteringsplanen och planen för tjänsterna förenar rehabiliteringen och de stödda tjänsterna i hemmet. Då funktionsdugligheten uppskattas deltar en professionell person från social- och hälsovården, ansvarspersonen för frontveteranen, klienten och om möjligt även en nära anhörig.

Mer information: [Ordnanande av stödd rehabilitering i hemmet, en modell](#)

4.8 Tjänster som stöder frontveteranens hemmaboende

Tjänster	Ersätts	Ersätts inte
Cateringservice	Cateringservice, lunchkuponger	Matinköp
Hemservice och hemvård	Badningsservice, städ- och klädvårdstjänster, hemsjukvård, fotvård	Inköp av lakan och handdukar mm. skönhets­tjänster, fysikalisk vård, massage (öppen rehabilitering), vård i livets slutskede
Gårdsarbete	Klippning av gräsmatta, snöskottning, rengöring av rännen, vedhuggning	Gårdens och trädgårdens uppehålls/reparationsarbeten, materialkostnader
Hjälpmedel	Installering av stödräcken, slänt till trappa, borttagning av golvrösklar	Glasögon, tandvård, besök till tandhygienist, hörapparater och andra motsvarande hjälpmedel. Sitt­hissar som kan installeras i trappuppgångar. Sådana hjälpmedel som kan fås av kommunens hjälpmedelsuthyrning
Transporttjänster	Uträttande av ärenden	Resekostnader som uppkommer i samband med hälsovård som FPA ersätter. Kostnader p.g.a. färdtjänst i enlighet med lagen om service och stöd på grund av handikapp
Andra tjänster	Trygghets­telefoner, fördelning av mediciner som sker på apoteket, tjänster gällande uträttande av ärenden, butikstjänster och tjänster gällande följeslagare.	Renoverings och ändringsarbeten i hemmet, t.ex. köks- bastu- badrumsrenovering, målande av in- och utsidan av lägenheten, hyra-, el- och vattenräkning, tömning av avloppsbrunn, skaffande av sitt­hiss till trappuppgången. För större ändringsarbeten kan ansökas om bidrag från ARA (Finansierings- och utvecklingscentralen för boende)
Rekreat­ions­utflykter	Transporter, mat- och kaffeser­vering, följeslagarens rese­kostnader	Följeslagarens matkostnader
Stöd för närståendevård	Närståendevårdarens tre lagstadgade lediga dagar samt frontveteranens vård­dyngskostnader för nödvändiga extra lediga dagar	Närståendevårdarens lönekostnader
Stödd rehabilitering i hemmet	Uträttande av hemsysslor, t.ex. tillredande av måltider tillsammans med frontveteranen. Verksamheten ska vara planerad och ske tillsammans med hemvårdens arbetare	Öppen rehabilitering (massage, fysikalisk vård osv.)

4.9 Viktiga datum

Januari	<ul style="list-style-type: none"> FPA skickar åt kommunerna de personernas namn och personbeteckning som har rätt till fronttillägg. Statskontoret utbetalar anslaget för tjänsterna som stöder boendet i hemmet 31.1.2019.
Februari	
Mars	
April	
Maj	
Juni	<ul style="list-style-type: none"> Utredningsblanketten för användningen av anslagen från år 2018 skickas till kommunerna per e-post.
Juli	<ul style="list-style-type: none"> Utbetalning av kostnader som beslutats om med anslagen för år 2018 upphör 31.7.2019.
Augusti	<ul style="list-style-type: none"> Utredning om användningen av anslagen från år 2018 skall skickas till Statskontoret senast 30.8.2019.
September	<ul style="list-style-type: none"> Förfrågan om behovet av förslagsanslag för november – december 2019 och år 2020 skickas åt kommunerna genast i början av september. Svaren på förfrågan skall skickas åt Statskontoret senast 30.9.2019. Återbetalning av de oanvända anslagen för år 2018 skall återbetalas till Statskontoret senast 13.9.2019.
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> Användningen av anslaget för tjänster som stöder boendet i hemmet upphör 31.10.2019. Möjligheten att överföra anslag mellan tjänster för hemmaboende och rehabilitering upphör. Det lönar sig att överföra det oanvända anslaget från tjänster för hemmaboende till rehabilitering i oktober. Utredningen om överföring av anslag under januari – oktober mellan rehabilitering och tjänsterna för hemmaboende eller vice versa skall skickas till Statskontoret senast 30.10.2019.
November	<ul style="list-style-type: none"> Förslagsanslaget för tjänsterna som stöder boendet i hemmet för november – december utbetalas åt kommunerna 1.11.2019.
December	<ul style="list-style-type: none"> Anslaget för november – december kan användas endast fram till 31.12.2019. Utredningsblanketten om användningen av anslaget under tiden 1.1. – 31.10.2019 skickas till kommunerna. Utredningsblanketten skall returneras senast i slutet av januari 2020. (Utredningsblanketten om användningen av förslagsanslaget under tiden 1.11. – 31.12.2019 skickas till kommunerna i januari 2020.)

rintamaveteraanit@valtiokonttori.fi

Merja Längman, tfn 0295 50 3239, merja.langman@valtiokonttori.fi
Anne Sirén, tfn 0295 50 3248, anne.siren@valtiokonttori.fi

Biträdande direktör

Hanna Koskinen

Servicechef

Tiina Kyttälä

